

Řád Klementa Gottwalda - za budování socialistické vlasti

(zřízen vládním nařízením č. 14/1953 Sb. ze dne 3. února 1953, respektive
vládním nařízením č. 5/1955 Sb. ze dne 8. února 1955)

SEZNAM NOSITELŮ

podle matriky nositelů

(Archiv KPR, fond KPR, Evidenční knihy k udělování státních vyznamenání,
inv. č. 42, kniha č. 6)

14/1953 Sb.

VLÁDNÍ NAŘÍZENÍ
ze dne 3. února 1953,
kterým se zakládá řád „Řád budování socialistické vlasti“

Vláda republiky Československé nařizuje se souhlasem presidenta republiky podle § 1 zákona č. 247/1949 Sb., o vyznamenáních a čestných uznáních:

§ 1

K ocenění zásluh o vítězné vybudování socialismu v naší vlasti zakládá se „Řád budování socialistické vlasti“.

§ 2

Řád budování socialistické vlasti se propůjčuje za mimořádně vynikající zásluhy o uskutečnění socialismu v Československé republice, získané při budování státu a v boji o mír na poli politickém, hospodářském, sociálním nebo kulturním, při zvyšování branné schopnosti státu nebo v boji s vnitřním nepřítelem.

§ 3

Podrobnosti o podmínkách udělení Řádu budování socialistické vlasti, jakož i podrobnosti o jeho nošení a o nošení dosavadních řádů a vyznamenání jsou obsaženy v připojených stanovách, které jsou součástí tohoto nařízení.

§ 4

Věci Řádu budování socialistické vlasti spravuje předseda vlády. Podávání a projednávání návrhů tohoto řádu upraví předseda vlády směrnicemi, vydanými v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

§ 5

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 3. února 1953; provedou je všichni členové vlády.

Zápotocký v. r.
Široký v. r.
Krosnář v. r.
Dr. Dolanský v. r.
Dr. Kyselý v. r.
arm. gen. Bacílek v. r.
Málek v. r.
arm. gen. Dr. Čepička v. r.
Maurer v. r.
Kopecký v. r.
Nepomucký v. r.
Novotný v. r.
Dr. Neuman v. r.
Fierlinger v. r.
Nosek v. r.
Dr. Nejedlý v. r.
Plojhar v. r.
Uher v. r.
Pokorný v. r.
Bílek v. r.
Poláček v. r.
David v. r.
A. Pospíšil v. r.
Dvořák v. r.
J. Pospíšil v. r.
Řuriš v. r.
Ing. Půčik v. r.
Harus v. r.
Dr. Rais v. r.

Dr. Havelka v. r.
Smida v. r.
Ing. Jankovcová v. r.
Sýkora v. r.
Jonáš v. r.
Ing. Šimůnek v. r.
Kabeš v. r.
Dr. Šlechta v. r.
Krajčír v. r.
Šrámek v. r.
Štoll v. r.

Příloha k vládnímu nařízení č. 14/1953 Sb.

STANOVY Řádu budování socialistické vlasti

Článek I Řád budování socialistické vlasti

(1) Řád budování socialistické vlasti se propůjčuje za mimořádně vynikající zásluhy o uskutečnění socialismu v Československé republice, získané při budování státu a v boji o mír na poli politickém, hospodářském, sociálním nebo kulturním, při zvyšování branné schopnosti státu nebo v boji s vnitřním nepřítelem.

(2) Řád budování socialistické vlasti propůjčuje na návrh vlády prezident republiky.

(3) Zároveň s řádem dostane vyznamenaný diplom a řádovou knížku jako doklad o nošení řádu.

(4) Řád budování socialistické vlasti tvoří pěticípá hvězda upevněná závěsem na stuze. Hvězda je ražena ze zlata, její přední plocha je rudě smaltována, zadní plocha je leštěná. Hroty jsou ukončeny zlatými kuličkami. Průměr hvězdy mezi hroty bez kuliček činí 45 mm. Ve středu přední strany hvězdy je ražený, zlatý kotouč s plastickým malým státním znakem. Na zadní straně je stejně velký kotouč s plastickým motivem stuhu a nápisem "Za socialistickou vlast" a dvěma vavřínovými snítkami. Na levé straně zadního kotouče je malý oválný plastický tvar pro matriční číslo. Závěs je rovněž ražen ze zlata a sestává z pásku s iniciálami ČSR a z lipových ratolestí sevřených sponou. Nad sponou je zamontován do platiny brilant ve váze 0,30 karátu. Největší rozměr závěsu je 30 mm, výška 20 mm. Závěs je spojen s hvězdou zlatým závěsným kroužkem. Stuha řádu je 38 mm široká a 55 mm dlouhá; stuha je rudá s 15 mm širokým tmavě rudým pruhem uprostřed. Vyobrazení je připojeno.

(5) Řád budování socialistické vlasti se nosí na levé straně prsou přede všemi československými řády a vyznamenáními. Nosí-li se pouze stužka řádu, je napjata na pravoúhlé liště 10 mm široké a 38 mm dlouhé.

Článek II Pořadí řádu

(1) Řád budování socialistické vlasti se nosí na levé straně prsou. Dosavadní řády a vyznamenání se nosí na té straně prsou, kterou určily vlastní stanovy, s výjimkou stříbrné hvězdy Řádu 25. února 1948, která se nosí na pravé straně prsou.

(2) Řády a vyznamenání se řadí

a) na levé straně prsou zprava do leva v tomto pořadí: Řád budování socialistické vlasti, Řád Republiky, Řád Práce, stříbrná medaile Řádu 25. února 1948, bronzová medaile Řádu 25. února 1948, kříž Československého vojenského řádu Bílého lva "Za vítězství", Československý válečný kříž z roku 1914-1918, Československý válečný kříž z roku 1939, I. třída Řádu slovenského národního povstání, zlatá medaile Československého vojenského řádu Bílého lva "Za vítězství", II. třída Řádu slovenského národního povstání, medaile Československého velitelského řádu Jana Žižky z Trocnova, vyznamenání Za zásluhy o výstavbu, vyznamenání Za vynikající práci, zlatá medaile Československého vyznamenání práce, stříbrná medaile Československého vyznamenání práce, bronzová medaile Československého vyznamenání práce, vyznamenání Za statečnost, Československá medaile za chrabrost před nepřítelem, Československá Jánošíkova medaile, pamětní medaile Řádu slovenského národního povstání, Stříbrná medaile československého vojenského řádu "Za svobodu", stříbrná Československá vojenská medaile za zásluhy,

Bronzová medaile československého vojenského řádu "Za svobodu" a bronzová Československá vojenská medaile za zásluhy;

b) na pravé straně prsou zleva do prava v tomto pořadí: stříbrná hvězda Řádu 25. února 1948, hvězda I. stupně Československého vojenského řádu Bílého lva "Za vítězství", zlatá hvězda Československého velitelského řádu Jana Žižky z Trocnova, hvězda II. stupně Československého vojenského řádu Bílého lva "Za vítězství", stříbrná hvězda Československého velitelského řádu Jana Žižky z Trocnova a Zlatá hvězda československého vojenského řádu "Za svobodu".

(3) Nosí-li se pouze stužky řádů a vyznamenání, nosí se vždy na levé straně prsou a řadí se zprava do leva v tomto pořadí: stužka Řádu budování socialistické vlasti, stříbrné hvězdy Řádu 25. února 1948, hvězdy I. stupně Československého vojenského řádu Bílého lva "Za vítězství", zlaté hvězdy Československého velitelského řádu Jana Žižky z Trocnova, Řádu Republiky, Řádu Práce, stříbrné medaile Řádu 25. února 1948, hvězdy II. stupně Československého vojenského řádu Bílého lva "Za vítězství", stříbrné hvězdy Československého velitelského řádu Jana Žižky z Trocnova, bronzové medaile Řádu 25. února 1948, kříže Československého vojenského řádu Bílého lva "Za vítězství", Zlaté hvězdy československého vojenského řádu "Za svobodu" a stužky ostatních řádů a vyznamenání ve stejném pořadí jako řády a vyznamenání in natura (odstavec 2 písm. a)).

Článek III

Řád budování socialistické vlasti (dále jen "řád") lze propůjčit i po smrti; v takovém případě se řád a doklady doručí rodině vyznamenaného.

Článek IV

Zemře-li vyznamenaný, ponechávají se řád a doklady jako památka jeho rodině; nikdo z rodiny jej však nesmí nosit. Není-li nikoho z rodiny zesnulého, buďte řád a doklady vráceny úřadu předsednictva vlády.

Článek V

(1) Dopustí-li se vyznamenaný jednání, které ho činí nehodným řádu, nebo vyšly-li dodatečně najevo skutečnosti, svědčící o tom, že mu byl řád propůjčen nezaslouženě, řád ztrácí.

(2) Jakmile ztrátu vysloví komise zřízená podle § 9 odst. 2 zák. č. 247/1949 Sb., buďte řád a doklady ihned vráceny úřadu předsednictva vlády.

(3) Úřadu předsednictva vlády buďte vráceny řád a doklady, které ztratil odsouzený při ztrátě čestných práv občanských, vyslovené soudem.

Článek VI

(1) V případě ztráty, odcizení a pod. může úřad předsednictva vlády vydat náhradní řád a doklady za úhradu, kterou sám stanoví.

(2) Ztrátu a odcizení je vyznamenaný povinen ohlásit neprodleně úřadu předsednictva vlády.

(3) Řád je nezcizitelný.

Článek VII

(1) Řád lze propůjčit i

a) souboru osob, které tvoří pracovní nebo jiný kolektiv. K převzetí řádu a dokladů zvolí kolektiv ze svého středu delegaci;

b) vojenskému útvaru, útvaru Sboru národní bezpečnosti nebo jinému podobnému útvaru. K převzetí řádu a dokladů určí delegaci velitelství útvaru; dekorování se provádí zpravidla před nastoupením útvaru;

c) podnikům, ústavům a státním orgánům nebo jejich symbolům. K převzetí řádu a dokladů určí delegaci příslušný orgán.

(2) Při zániku vyznamenaného souboru osob nebo vyznamenaného útvaru, podniku nebo ústavu buďte řád a doklady vráceny úřadu předsednictva vlády.

Článek VIII

Věci řádu spravuje předseda vlády.

5/1955 Sb.

VLÁDNÍ NAŘÍZENÍ
ze dne 8. února 1955
o Řádu Klementa Gottwalda – za budování socialistické vlasti

Vláda republiky Československé nařizuje se souhlasem presidenta republiky podle § 1 zákona č. 247/1949 Sb., o vyznamenáních a čestných uznáních:

Čl. I

Nejvyšší řád Československé republiky ponese jméno Klementa Gottwalda. Název řádu „Řád budování socialistické vlasti“ se mění na „Řád Klementa Gottwalda – za budování socialistické vlasti“.

Čl. II

Řád Klementa Gottwalda – za budování socialistické vlasti nese ve středu přední strany pěticípé hvězdy (čl. I. odst. 4 stanov připojených k vl. nař. č. 14/1953 Sb.) ražený kotouč s plastickou podobiznou Klementa Gottwalda.

Čl. III

Ustanovení tohoto nařízení se vztahují též na dosud udělené řády.

Čl. IV

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provedou je všichni členové vlády.

Široký v. r.
Dr. Dolanský v. r.
Poláček v. r.
gen. arm. Dr. Čepička v. r.
Štoll v. r.
Kopecký v. r.
Uher v. r.
Ing. Jankovcová v. r.
Beran v. r.
Dr. Škoda v. r.
Jonáš v. r.
Barák v. r.
Reitmajer v. r.
Ing. Šimůnek v. r.
Smida v. r.
Dr. Kyselý v. r.
Dr. Bartuška v. r.
Plojhar v. r.
Dvořák v. r.
Dr. Šlechta v. r.
Dr. Kahuda v. r.
David v. r.
Málek v. r.
Řuriš v. r.
Maurer v. r.
Krajčír v. r.
Dr. Neuman v. r.
Krosnář v. r.
Nosek v. r.
Machačová v. r.
Pospíšil v. r.
Dr. Nejedlý v. r.
Ing. Púčik v. r.

číslo matriky	příjmení	jméno	kolektiv	rok narození	datum propůjčení	poznámka
1	Gottwald	Klement		1896	-	ze zákona
2	Nejedlý	Zdeněk		1878	7.2.1953	
3	Zápotocký	Antonín		1884	-	ze zákona
4	Kliment	Gustav		1889	-	in memoriam
5	Novotný	Antonín		1904	10.12.1954	
6	Zápotocký	Antonín		1884	19.12.1954	
7	Dolanský	Jaromír		1895	25.2.1954	
8	Zápotocký	Antonín		1884	7.5.1955	
9	Široký	Viliam		1902	7.5.1955	
10	Novotný	Antonín		1904	7.5.1955	
11	Bacílek	Karol		1896	7.5.1955	
12	Čepička	Alexej		1910	7.5.1955	
13	Dolanský	Jaromír		1895	7.5.1955	
14	Fierlinger	Zdeněk		1891	7.5.1955	
15	Kopecký	Václav		1897	7.5.1955	
16	Köhler	Bruno		1900	7.5.1955	
17	Nejedlý	Zdeněk		1878	7.5.1955	
18	Pašek	Václav		1903	7.5.1955	
19	Plojhar	Josef		1902	7.5.1955	řád vrácen
20	Šlechta	Emanuel		1895	7.5.1955	
21	Zupka	František		1901	7.5.1955	
22	Kopecký	Václav		1897	26.8.1957	
23	Kubač	František		1887	12.12.1957	
24	Major	Štefan		1887	12.12.1957	
25	Nejedlý	Zdeněk		1878	10.2.1958	
26			Jednotky Lidových milicí		23.2.1958	řád vrácen 18.1.1990 z důvodu zrušení Lidových milicí
27			Revoluční odborové hnutí		22.2.1958	
28			Pracující závodu Českomoravská Kolben Daněk, Dukla, Praha-Vysočany		24.2.1958	
29			Pracující Severočeského hnědouhelného revíru, Most		24.2.1958	
30			Pracující dílny Československých státních drah, Vrútky		24.2.1958	

číslo matriky	příjmení	jméno	kolektiv	rok narození	datum propůjčení	poznámka
31			Pracující závodů Českomoravská Kolben Daněk, Stalingrad a Sokolovo, Praha-Libeň		24.2.1958	
32			Pracující závodu Tatra, Praha-Smíchov		24.2.1958	
33			Pracující závodu J. Švermy, Praha-Jinonice		24.2.1958	
34			Pracující pražských závodů a závodů pražského kraje, Praha		24.2.1958	
35			Pracující Železáren Stalingrad, Lískovec		24.2.1958	
36			Pracující kovohuti, Krompachy		24.2.1958	
37	Šimůnek	Otakar		1908	22.10.1958	
38	Hruška	Čeněk		1889	16.1.1959	
39	David	Pavol		1899	18.3.1959	
40	Svoboda	Ludvík		1895	13.4.1959	
41			Závody Vladimíra Iljiče Lenina, národní podnik, Plzeň		6.5.1959	
42	Benada	Ludovít		1899	22.8.1959	
43	Štětka	Josef		1885	13.1.1960	
44	Juran	Josef		1885	12.2.1885	
45	Prokopová	Julie		1890	15.4.1960	
46			Československý svaz tělesné výchovy, Praha		8.7.1960	
47	David	Václav		1910	27.10.1960	
48	Neuman	Alois		1901	13.3.1961	
49	Harus	Jan		1892	29.4.1961	
50	Paleček	Josef		1902	29.4.1961	
51	Fierlinger	Zdeněk		1891	11.7.1961	
52	Kotas	Josef		1891	2.9.1961	řád ztracen v roce 1962
53	Mlejnek	Stanislav		1901	9.10.1961	
54	Krosnář	Josef		1891	14.10.1961	
55	Majerová	Marie		1882	31.1.1962	
56	Plojhar	Josef		1902	2.3.1962	
57	Kozelka	Bedřich		1902	5.3.1962	
58	Mucha	Vilém		1892	1962	

číslo matriky	příjmení	jméno	kolektiv	rok narození	datum propůjčení	poznámka
59	Lédl	Jaroslav		1892	1962	
60	Široký	Viliam		1902	30.5.1962	
61	Reiman	Pavel		1902	12.10.1962	
62	Machačová-Dostálová	Božena		1903	25.9.1963	
63	Hendrych	Jiří		1913	1963	
64	Dolanský	Jaromír		1895	16.1.1965	
65			Hlavní město Praha		30.4.1965	
66	Laštovička	Bohuslav		1905	1.4.1965	
67			Národní podnik Švermovy železářny, Podbrezová		27.8.1965	
68	Tymeš	František		1895	1.9.1965	
69	Vetiška	Rudolf		1895	1.9.1965	
70	Vodslouh	František		1906	4.2.1966	
71	Jankovcová	Ludmila		1897	14.7.1967	
72	Nepomucký	Josef		1897	14.7.1967	
73	Valo	Josef		1898	5.3.1968	
74	Husák	Gustav		1913	30.4.1968	
75	Goldstücker	Eduard		1913	30.4.1968	řád odňat rozhodnutím prezidenta 20.3.1970, čj. 8450/70-13
76	Pavel	Josef		1908	30.4.1968	
77	Smrkovský	Josef		1911	30.4.1968	
78	Kreibich	Karel		1883	30.4.1968	in memoriam
79	Novomeský	Ladislav		1904	30.4.1968	
80	Erban	Evžen		1912	27.6.1968	
81	Hájek	Jiří		1913	27.6.1968	
82	John	Oldřich		1907	27.6.1968	in memoriam
83	Satorie	Jan		1894	2.6.1969	
84			Kolektiv pracujících národního podniku Třinecké železářny Velké říjnové socialistické revoluce		18.4.1969	
85	Jepišev	Alexej Alexejevič		1908	3.10.1969	
86			Redakce Rudého práva ústředního orgánu Ústředního výboru Komunistické		15.9.1970	

číslo matriky	příjmení	jméno	kolektiv	rok narození	datum propůjčení	poznámka
			strany Československa			
87	Svoboda	Ludvík		1895	25.11.1970	
88	Famira	Emanuel		1900	30.4.1971	in memoriam
89	Jodas	Josef		1903	30.4.1971	
90	Husák	Gustav		1913	27.12.1972	
91			Chemické závody Jiřího Dimitrova, národní podnik		20.6.1973	
92			Kolektiv pracujících Ostravsko- karvinského revíru		3.9.1973	
93	Nový	Vilém		1904	28.3.1974	
94			Svaz Československo- sovětského přátelství		18.3.1975	
95			Revoluční odborové hnutí		17.4.1975	
96			Svaz protifašistických bojovníků ČSSR		17.4.1975	
97			Socialistický svaz mládeže ČSSR		17.4.1975	
98			Město Praha		17.4.1975	
99	Batickij	Pavel Fjodorovič		1910	5.5.1975	
100	Lučinskij	Alexandr Alexandrovič		1900	5.5.1975	
101	Margelov	Vasilij Filipovič		1908	5.5.1975	
102	Savickij	Jevgenij Jakovlevič		1910	5.5.1975	
103	Brežněv	Leonid Iljič		1906	29.10.1976	
104	Corvalán Lopéz	Luis		1916	12.5.1977	
105	Biřak	Vasiř		1917	27.6.1977	
106	Suslov	Michail Andrejevič		1902	22.11.1977	
107			Kolektiv pracujících národního podniku Vítkovice, železářny a strojířny Klementa		24.4.1978	

číslo matriky	příjmení	jméno	kolektiv	rok narození	datum propůjčení	poznámka
			Gottwalda, Ostrava			
108	Brežněv	Leonid Iljič		1906	2.6.1978	
109	Ustinov	Dmitrij Fjodorovič		1908	5.9.1978	
110	Tonhauzer	Pavol		1909	21.12.1978	
111	Kosygin	Alexej Nikolajevič		1919	21.2.1979	
112	Pelše	Arvid Janovič		1899	31.1.1979	
113	Gromyko	Andrej Andrejevič		1909	29.6.1979	
114	Mjartan	Jozef		1900	21.12.1979	
115	David	Václav		1910	20.6.1980	
116	Kempný	Josef		1920	20.6.1980	
117	Indra	Alois		1921	19.12.1980	
118	Taufer	Jiří		1911	25.6.1981	
119	Grus	Jaroslav		1891	25.6.1981	
120	Korčák	Josef		1921	30.9.1981	
121	Švestka	Oldřich		1922	21.12.1981	
122	Brežněv	Leonid Iljič		1906	16.12.1981	
123	Živkov	Todor		1911	17.9.1981	
124			Národní divadlo v Praze		26.9.1983	
125	Černěnko	Konstantin Ustinovič		1911	15.9.1981	
126	Le Duan			1908	22.3.1982	
127			Kolektiv pracujících, koncern Hnědouhelné doly a briketárny Sokolov		21.4.1982	
128	Kapek	Antonín		1922	31.3.1982	
129	Kádár	János		1912	13.5.1982	
130	Jakeš	Miloš		1922	28.6.1982	
131	Honecker	Erich		1912	2.9.1982	
132	Kirilenko	Andrej Pavlovič		1906	15.9.1981	
133	Husák,	Gustáv		1912	7.1.1983	
134	Kučera	Bohuslav		1923	17.12.1982	
135	Lenárt	Josef		1923	21.3.1983	
136	Fučíková	Gusta		1903	29.6.1983	
137	Jaruzelski	Wojciech		1923	27.5.1983	
138	Ustinov	Dmitrij Fjodorovič		1908	27.10.1983	

číslo matriky	příjmení	jméno	kolektiv	rok narození	datum propůjčení	poznámka
139	Rybák	Josef		1904	15.3.1984	
140	Hoffmann	Karel		1924	15.3.1984	
141			Město Banská Bystrica		27.6.1984	
142	Havlín	Josef		1924	27.6.1984	
143	Dzúr	Martin		1919	5.9.1984	
144	Hanes	Dalibor		1914	24.9.1984	
145	Štrougal	Lubomír		1924	24.9.1984	
146	Jepišev	Alexej Alexejevič		1908	1.10.1984	
147	Colotka	Peter		1925	20.12.1984	
148	Hruškovič	Miloslav		1925	20.12.1984	
149	Ponomarjov	Boris Nikolajevič		1905	5.2.1985	
150			Kolektiv pracujících národního podniku POLDI - Spojené ocelárny, Kladno		18.4.1985	
151	Sokolov	Sergej Leonidovič		1911	18.4.1985	
152	Tichonov	Nikolaj Alexandrovič		1905	18.4.1985	
153	Castro	Fidel		1926	10.7.1986	
154	Fábry	Štefan		1911	22.8.1986	
155	Truong	Chinh		1907	20.2.1987	
156	Kim Ir-Sen			1912	29.1.1987	
157	Biřak	Vasil		1917	26.6.1987	
158	Fojtík	Jan		1928	28.12.1987	
159	Husák	Gustáv		1913	7.1.1988	
160	Seidel	Josef		1908	16.9.1988	
161	Kolena	Václav		1903	16.9.1988	
162	Havelka	Jan		1903	13.10.1988	
163	Trávníček	Tomáš		1918	12.10.1988	
164	Besserová	Ladislava		1912	21.11.1988	
165	Holečková	Božena		1909	21.11.1988	
166	Hron	Pavel		1917	21.11.1988	
167	Dong	Pham van		1906	4.2.1986	
168	Batmönch	Džambyn		1926	4.2.1986	
169	Krutina	Vratislav		1913	21.11.1988	
170	Mandřák	Eduard		1910	21.11.1988	
171	Mestek	Karel		1907	21.11.1988	
172	Pastyřík	Miroslav		1912	21.11.1988	
173	Uhlíř	Václav		1914	21.11.1988	
174	Jurík	Pavol		1907	30.11.1988	
175	Michalička	Augustín		1914	30.11.1988	
176	Herman	Vladimír		1929	28.12.1988	
177	Černý	Antonín		1907	21.2.1989	

číslo matriky	příjmení	jméno	kolektiv	rok narození	datum propůjčení	poznámka
178	Vongvichit	Phoumi		1909	28.3.1989	
179	Souphanouvong			1909	12.7.1989	
180	Šalgovič	Viliam		1919	29.9.1989	řád nebyl předán
181	Hajn	Jaroslav		1919	29.9.1989	řád nebyl předán
182	<i>Dar Národnímu muzeu Praha 27.6.1995</i>					

